

при участието на секретар-протоколиста Наталия Такева разгледа в закрито заседание на 13.02.2024 г. конституционно дело №3/2024 г., докладвано от съдия Константин Пенчев.

Производството е по чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията на Република България във фазата по допустимост на искането по реда на чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционен съд (ЗКС).

Делото е образувано на 23.01.2024 г. по искане на президента на Република България за установяване на противоконституционност на решенията за избор на конституционни съдии, приети от 49-ото Народно събрание на 19 януари 2024 г. (обн. ДВ, бр. 7 от 2024 г.).

В мотивите на искането са наведени съображения, според които оспорените решения са приети в нарушение на „принципа на обосновааност“ при избора на конституционни съдии. Поддържа се, че оспорените решения на Народното събрание не са приети при открита публична и прозрачна процедура, както изисква чл.91б, ал.1 от Конституцията, което делегитимира самия избор.

В искането вносителят аргументира и допуснато нарушение на чл. 5, ал. 1 и 2, чл. 147, ал. 2 и чл. 148, ал. 1, т. 1 от Конституцията. Според него с определянето на продължителността на срока, за който се избират лицата за конституционни съдии, Народното събрание е надхвърлило своята компетентност. Вносителят застава на позицията, че Народното събрание не може да определя срока на пълномощията на избрани от него конституционни съдии извън конституционно определените срокове.

В искането се посочва, че въпросът относно продължителността на срока на овластяване (неговото начало и край) на конституционен съдия, избран след предвидения по смисъла на чл. 147, ал. 2 от Конституцията момент, съобразен с периодичното обновяване състава на Конституционния съд, е решен дефинитивно от Конституционния съд с Тълкувателно решение №1 от 2024 г. по к.д. №17/2023 г. и опитът да се преодолеят и заобиколят предвидимите и сигурни последици на постановления и публично оповестен (в „Държавен вестник“ и на сайта на Конституционния съд) тълкувателен акт е недопустим в една правова държава.

Конституционният съд, за да се произнесе по допустимостта на искането, съобрази следното:

Конституционният съд е сезиран от субект, оправомощен по чл. 150, ал. 1 от Конституцията, и искането му има за предмет обнародвани актове на Народното събрание, които подлежат на конституционен контрол по реда на чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията.

В съответствие с чл. 17, ал. 1 ЗКС искането е изготвено в писмена форма и е надлежно мотивирано. То съдържа всички изискуеми реквизити по чл. 18, ал. 2 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд (ПОДКС).

По същия въпрос Конституционният съд не е постановявал решение, нито определение за недопустимост, поради което не е налице и отрицателната процесуална предпоставка, която да изключва допустимостта на искането, по смисъла на чл. 21, ал. 6 ЗКС.

Предвид гореизложеното, Конституционният съд намира, че искането следва да бъде допуснато за разглеждане по същество.

С оглед предмета на конституционното производство Съдът приема, че като заинтересувани институции на основание чл. 20а, ал. 1 ПОДКС следва да бъдат конституирани: Народното събрание, Министерският съвет, министърът на правосъдието, Върховният касационен съд, Върховният административен съд и Висшият адвокатски съвет.

Съдът намира, че като заинтересувана неправителствена организация на основание чл. 20а, ал. 2 ПОДКС следва да покани да предложи становище по предмета на делото Съюза на юристите в България.

На основание чл. 20а, ал. 3 ПОДКС следва да бъдат поканени да дадат писмено правно мнение по предмета на делото следните изтъкнати специалисти от науката и практиката: проф. д-р Даниел Вълчев, проф. д-р Екатерина Михайлова, проф. д-р Емилия Друмева, проф. д-р Мартин Белов, проф. д-р Пенчо Пенев, проф. д-р Пламен Киров, проф. д-р Снежана Начева, доц. д-р Борислав Цеков, доц. д-р Деница Топчийска, доц. д-р Деяна Марчева, , доц. д-р Наталия Киселова, доц. д-р Симеон Гройсман, д-р Благой Делиев, д-р Виктор Симеонов, д-р Дилян Начев и д-р Димитър Ханев.

Като заинтересувани страни по делото следва да се конституират и съдия Десислава Вълчева Атанасова и съдия Борислав Николов Белазелков.

По изложените съображения и на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията и чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционен съд, Конституционният съд

О П Р Е Д Е Л И:

Допуска за разглеждане по същество искането на президента на Република България за установяване на противоконституционност решенията за избор на конституционни съдии, приети от 49-ото Народно събрание на 19 януари 2024 г. (обн. ДВ, бр. 7 от 2024 г.).

Конституира като заинтересувани институции по делото: Народното събрание, Министерския съвет, министъра на правосъдието, Върховния касационен съд, Върховния административен съд, Висшия адвокатски съвет, на които да се изпратят преписи от искането и определението и които в 30 дневен срок да дадат становище.

Отправя покана до Съюза на юристите в България в същия срок да даде становище по делото.

Конституира като заинтересувани страни съдия Десислава Вълчева Атанасова и съдия Борислав Николов Белазелков, на които да се изпратят преписи от искането и от определението, като им се дава възможност в 30 дневен срок да представят писмени становища по предмета на делото.

Отправя покана да представят правно мнение в същия срок до проф. д-р Даниел Вълчев, проф. д-р Екатерина Михайлова, проф. д-р Емилия Друмева, проф. д-р Мартин Белов, проф. д-р Пенчо Пенев, проф. д-р Пламен Киров, проф. д-р Снежана Начева, доц. д-р Борислав Цеков, доц. д-р Деница Топчийска, доц. д-р Деяна Марчева, доц. д-р Наталия Киселова, доц. д-р Симеон Гройсман, д-р Благой Делиев, д-р Виктор Симеонов, д-р Дилян Начев и д-р Димитър Ханев, като им се изпратят преписи от искането и от определението.

Препис от определението да се изпрати и на вносителя на искането, който в 30 дневен срок от получаването може да представи допълнителни съображения.